

Korta skadefakta

Svenska data från EHLASS – EU:s system
för bevakning av hem- och fritidsolycksfall

2:2002

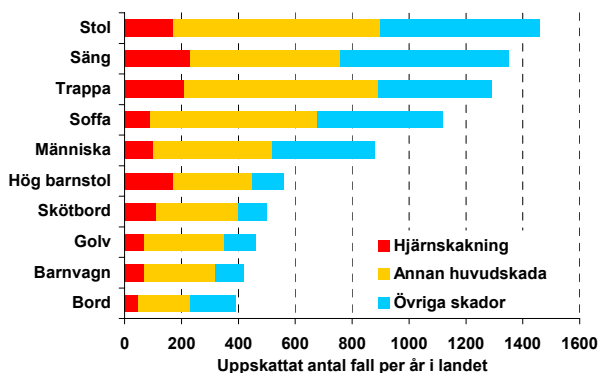

Fallolyckor bland små barn

Fallolyckor är den absolut vanligaste olyckstypen bland små barn. Varje år sker i hela landet nära 20 000 besök vid akutmottagningar till följd av fallolyckor bland barn i åldrarna 0-3 år. Det motsvarar drygt 5 procent av 0-3-åringarna i landet. Av de barn som söker vård är 57 procent pojkar. Nästan två av tre fallolyckor i åldersgruppen är fall till lägre nivå, inkl. fall i trappor. Totalt ca 60 procent av de skadade småbarnen har skadat sig i huvudet eller ansiktet, drygt 10 procent har drabbats av hjärnskakning.

De produkter som orsakar flest fallolyckor bland små barn (dvs. det som barnet faller från, snubblar på, etc.) visas i figuren nedan.

Genomsnittligt antal fallolyckor per år bland 0-3-åringar. Produkter som orsakat flest olyckor. EHLASS 1998-2000

I höga barnstolar och barnvagnar och på skötbord är barnet nästan alltid under uppsikt av en vuxen. Ändå tillhör dessa produkter de som är inblandade i flest fallolyckor. Därför måste de betraktas som de största riskprodukterna i sammanhanget. Höga

EHLASS står för European Home and Leisure Accident Surveillance System. Registrering av olycksfallsskador för EHLASS sker med bidrag från EU i de flesta EU-länder, i Sverige vid akutmottagningar och jourcentraler i Umeå, Hälsingland och Skaraborg. I upptagningsområdena finns ca 5 procent av Sveriges befolkning. Resultaten av registreringen kan användas för nationella skattningar. Epidemiologiskt centrum (EpiC) vid Socialstyrelsen svarar tillsammans med Konsumentverket för EHLASS i Sverige.

barnstolar har också den största andelen hjärnskakningar, 30 procent.

Några typiska olyckshändelser med de tre riskprodukterna, hämtade från EHLASS-registreringen:

Höga barnstolar

”Tog spjörn mot bordet med fötterna och sparkade till. Stolen välte mot köksskåp. Bet sig i tungan.”

”Ställde sig i barnmatstolen, föll baklänges ner i parkettgolvet med huvudet före, kontusion skalle.”

Om man förankrar stolen i bordet kan barnet inte välta stolen genom att sätta fötterna i bordet och skjuta ifrån. En trång barnstol förhindrar att barnet enkelt reser sig upp och faller. Det finns ställbara stolar där utrymmet kan minskas sedan man satt barnet på plats.

Skötbord

”Låg på skötbädden som ligger på tvättmaskinen, rullade över till mage och föll i golvet mellan tvättmaskin och badkar.”

”Ramlade ner från skötbordet. Jag skulle ta vatten från kranen för att tvätta honom. När jag vänder mig om har han ramlat och landat på golvet.”

”Skumgummimadrassen på skötbordet hängde utanför bordet och vid ett oöversatt ögonblick gled pojken med fötterna före ner på golvet. Landade framstupa.”

Genom att alltid hålla en hand på barnet när det ligger på skötbordet kan man förhindra att barnet faller. Därför bör man planera skötplatsen så att man aldrig helt behöver släppa barnet.

Barnvagnar

”Ställde sig upp i vagnen och vagnen välte. Åkte med näsan rakt ner i golvet.”

”Hon satt i sin barnvagn, böjde sig fram och ramlade framlänges rakt ner i asfalten. Slog i munnen.”

En sele kan hindra att barnet reser sig i vagnen eller faller då det lutar sig ur vagnen. Barnet ska dock inte sova med selen på: det kan finnas risk för dödsfall om det trasslar in sig och inte får luft. Det viktigaste är att inte lämna barnet utan uppsikt i barnvagnen.

Februari 2002, Henrik Nordin, Konsumentverket

Vill du ha råd och hjälp i konsumentfrågor kan du vända dig till konsumentvägledaren i din kommun. Har du frågor om detta blad, sänd e-post: henrik.nordin@konsumentverket.se eller ring: 08-429 05 46.

Konsumentverket, 118 87 Stockholm. www.konsumentverket.se